

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:
1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplacei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vënd în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cismădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

Trăinicia.

(m.) Avem lipsă de o legitimitate. Săptămăna trecută am zis la acest loc în un articol, că Maghiarii se bage de seamă de ceea ce fac, de oare-ce prapăstia dintre ei și noi, care a fost creată de ei și care din vina lor zilnic se mărește, mai ușor îi poate înghiți pe ei decât pe noi.

Vor fi unii cari vor considera aceasta de o simplă frasă de ocazie, zisă așa în treacă. Vor fi unii, cărora aceasta li-se va pără un paradox, de oare-ce Maghiarii azi dispun de o mare putere, au totul pe mână în această țară, pe când naționalitățile și în special noi Românii sântem trântiți la pământ și după zisele lui Bartha Miklós, chiar neexistenți politicește.

Astfel este aceasta în aparență, dar în realitate lucrul stă așa cum l-am precizat noi.

Spre ilustrarea acestui adevăr vom lua un exemplu real din vieța unui popor, a Polonilor.

Beksiacs în o scriere a sa, făcând asemănare între Poloni și Maghiari, se esprimă astfel:

„Polonia a căzut, dar poporul polon trăiește mai departe. Trăiește în Rusia și și-a păstrat caracterul național și de rasă în Austria, chiar și în Prusia. După grozava nimicire a formei de stat, unitatea națională polonă viază mai departe, cu speranță în viitor. Un exemplu astfel de admirabil despră puterea de rasă și compatibilitate națională nefrântă, abia mai există în istorie. Consolidarea de rasă a noastră și unitatea națională nu va fi astfel de solidă și ofețită până în timpuri, cari nu se pot prevedea.”

Așadar în privința forței de rasă și a unității naționale. Maghiarii stau rău, cu toată lauda lor — pe hârtie și din gură. Și în aceste residă trăinicia unui popor.

Beksiacs constatându-o aceasta și-a adus aminte de slăbiciunea Maghiarilor, de câte-ori ei n-au fost la putere. Din timpurile mai noue știm, că d. e. sub Maria Teresia, când numai pro forma aveau puterea, se germanisau cu droaia și sub marea, se germanisau cu droaia Iosif II. ajunseră a fi pitici nemernici. Tot asemenea pitici cu slabă rezistență și după 1849. Și trece să știm, că opresiunile aceste au durat abia câteva decenii. Ce ar face acest popor, care ca un minor are lipsă întru toate de spriginul statului, dacă ar fi împărțit la mai multe state și ar trebui să poarte jugul opresiunii secolii de-a rândul? Sigur, că nu mult ar rezista, ci ar porni irezistibil pe calea pierii. În privința aceasta Maghiarii stau departe de puterea de viață a Polonilor și se aseamnă cu acestia numai în manuirea puterii, pregătindu-și prin abuzuri și volniciei ei înșii cădere.

Să întoarcem însă foaia și să primim puțin la Români. În privința rezistenței și a forței de rasă Beksiacs ne putea pune alătura de Poloni. Nu aparținem noi la mai multe state: la Austria, la Ungaria, la Rusia? N-am resistat secolii de-a rândul la toate încercările de a ne răpi legea și limba și am rămas, ceea-ce dela început am fost: coloni de-ai divului Traian?

Chiar și în țările libere, în Muntenia și Moldova s-au încercat străinii să ne repue neamul, dar n-au reușit. Grecismul prin vileșug s'a făcut stăpân pe țările române, a pus în jug pe Român, dar conștiința națională nu i-a putut-o nimici.

Tot astfel n'a reușit Germanul și Rusneacul în Bucovina și Maghiarul în Ardeal și Ungaria. În tot locul forța de rasă și sentimentul național s'au arătat mai tari decât atacurile dușmane, cu toate-că persecuții mai crunte ca Românul abia a îndurat un al doilea popor. Atacurile nu veniau incidental, ei plănuite cu iscusință, răpindu-ne mai întâi puterea politică, căpându-se mai întâi principate și cneziate, apoi făcând aten-

tat la religione și acum mai nou la limbă și naționalitate.

Asemenea Polonilor, moșii și strămoșii noștri au feriorit, dar și viitorul lor este timpul nostru de azi. Sămënța sēmănată de ei a produs frumoase roade: o vie conștientă și unitate socială.

Azi faptele de glorie, ca și loviturile, bucuriile, ca și durerile se resimt în întreg corpul națiunii, în toate părțile și peste tot locul, unde răsună accentele dulce ale noastre limbi.

Eată conștiința și unitatea națională!

Un frumos exemplu în privința aceasta ni-se petrece sub ochi. Un nemernic atacă pe Iancu. Conștiința vie resimte acest jonic atentat și se revoltă pretutindenea. Se fac proteste și se cere satisfacție. Presa dă alarmă, tinerimea de pretutindenea își ridică glasul și în urmă vin bătrânii, cerând la foruri competente satisfacție.

Aceasta ar face-o și Maghiarii în asemenea cazuri, — poate să zică cineva. Da, e adevărat, dar e deosebire în lucru.

Dacă ar face-o Maghiarii azi n'ar fi lucru mare, căci nu se espun, nu riscă nimic. N'au făcut însă lucruri asemenea pe timpul absolutismului, când primit-au lovituri. Noi o facem azi sub absolutismul constituțional maghiar. O facem și ne vom espune totdeauna în asemenea vomuri, căci așa pretinde onoarea națională.

Trecutul și prezentul ne dau dovezi favorabile despre forța de rasă și trăinicia noastră, forță față de care Maghiarii stau îndărăt. Eată pentru-ce am zis și repetăm, că fiind la putere, se bage bine de seamă ce fac, căci e primejdios când un popor abusează de puterea sa temporară, cât timp îi lipsește puterea intrinsecă, trăinicia.

Sibiu, 2 Ianuarie n. 1900.

Domnul Bourguignon, veștitul president al Bucovinei e astăzi celălăean de onoare al orașului Cernăuți. Patruzeci de vrednici reprezentanți ai capitalei Bucovinei, în lipsă de alte jucării, i-au făcut de Crăciun cadoul acestui, ca recompensă pentru multe și frumoase servicii, aduse țerei, ales în jurul propagării „bunei înțelegeri” între popoarele Bucovinei. Primarul orașului Cernăuți, când a enunțat concludul, ci-că ar fi zis așa: „Ochiul acestui veac se închide, și mai demn nu-l putem strîși (veacul, nu ochiul) decât prin numirea de țel onorar al unui bărbat, care totdeauna a documentat o inimă caldă, nu numai pentru interesele orașului, ci și chiar locuitorilor sei!” Ba bine că nu. Nostim e, că „Patria” apreciează la loc prim acest „eveniment”, despre care presa mare europeană numai din lipsă de spaț nu a luat act până acum, — a fost eareși confiscat, ceea-ce denotă, că del Bourguignon se rușinează de „cadoul” ce i-l-au făcut senatorii din Schilda — pardon, din Cernăuți.

Absolutism. „Kreuzzeitung” se ocupă acum la încheierea anului, cu stăruie de lucruri din Austria și vine la următoarele concludii: „Evenimentele anului acestuia au dat o nouă ilustrație miseriei parlamentare. Cu Slavii nu se poate pune în praxă nici un fel de sistem parlamentar (dar’ cu Nemții se poate?). Cehii nu cunosc disciplina” (dar’ o cunoaște Wolf și Schönerer?) și subordonare de interese private, intereselor obștei. Cu astfel de masse cum se poți governa? Dacă contele Clary sau altul conduce guvernul, e în fine irrelevant. Rămă residă în fundament, și se pare a fi evident, că pe terenul acesta o altă sanare nu există, decât reintroducere la absolutism, dacă n'a devenit cumva și absolutismul imposibil. Aceasta ce mai fine astăzi în picioare Austro-Ungaria este, pe lângă dinastie, aparținerea ei la tripla alianță și armata, cu toate-că certele de limbă au intrat și în armată. Da, da; numai absolutismul mai poate îndrepta lucrurile în monarhie.

Românii din Goștila la Monarchul în Viena.

Iancu a fost insultat în mormânt de un reprezentant al statului pentru-că la 48 a luptat pentru tron și împărat.

Românii cari au prins armele pentru apărarea lor și mântuirea tronului au fost numiți de un procuror regesc „bandiți”, ear’ Iancu, generalul lor și al M. Sale „șef de bandiți”.

Ear’ Românii dela Goștila au fost impușcați, măcelăriți, omorâți, pentru-că au alergat în Viena la tronul Maiestății Sale Monarchul, ca să-i caiească și să apere contra opresorilor, ale căror biruri și șicane nu le mai puteau răbda!

Eată nouă veste! Eată signatură situației!

Raportul de mai jos ni-o arată și confirmă.

Bieții Români din Goștila ne mai putend suportul sarcinile, ce li-s-au impus au trimis pe doi oameni ai lor la Viena, la Înalțul Împărat.

După-ce s'a știut acest fapt — au început goana și priuana, ca euseuții și gendarmii, și toată seria de șicane, la care se pricepe așa de miminat solgăbirii ungurești.

Și toate acestea ce să aducă poporul la desperare și să câștige gendarmii prilej a trage cu pușca în carne de Român.

Prilej și-au găsit. Au pușcat în mulțimea țeranilor români și azi patru din ei sânt sub glie, ear’ alții zac răniți, ciugârâți, în chin și miserie neagră.

Pentru doi cari au culezat să alerge la Monarchul și să se apropie cu jalbă de tron, patru au trebuit să răspundă cu vieța!

Așa se respălătește în Ungaria tradiționala alipire și încredere a Românilui cătră tronul Maiestății Sale.

Eată cea mai nouă ilustrație a oribilei tirăniți, căreia pradă sântem dați!

Sau nu e așa? Se vedem dovedit contrarul!

Măcelul dela Goștila.

— Raport special al „Tribunei”. —
Drama oribilă. — Antecedentele. — Românii din Goștila la Monarchul în Viena. — Prigonirea.
Dej, 31 Dec.

Când am semnalat prin foaia „Tribunei” măcelul dela Goștila, promisem raport detaliat. Faptul în sine e așa, cum vi-l-am descris. Simplu, însă oribil.

Drama oribilă.

Vin gendarmii fără de veste. Numai decât dintr'un capăt de sat încep a goli grajdurile și cotețele, ca să despoie întreg satul. Femei și copii se vâlcără desnădejduți, vënd cum li-se răpese vâcuțele, ortacii de muncă și isvoarele de hrană. Nici focul și popotul nu fac mai mari prăpădenii. Oamenii se adună, ca la ori-ce primejdie. Protestează, se roagă.

Răspund puștile, și gloanțele stinger vieți... Atăta tot.

„Vitejia” barbară și-a făcut rostul. A rămas jelanie și ură ce să dogorească moenit sufletele chinuite de nesfrîșite năcazuri și șicane.

Drama aceasta nu are alte scene, cum îmi închipuiam la început că vor fi. Prin urmare raportul, — conform adevărului, scurt și gроз, — în privința faptului nu am cu ce întregi.

„Cercetarea”.

Doar’ așteptam cercetare și „satisfacție” oficioasă. Dar’ și până astăzi tot în stadiul „secretului oficios” se află, dacă se află, firele cari au să ducă la

Loialitatea cătră Monarch combătută cu teroare.

desvôirea păcătoșilor și la constatarea răspunsibilității. După informațiile mele private, afară de gendarmii cruzi, ar purta vină și solgăbirul și alte persoane oficioase. Însă nu i-s'a clătit încă nimănui vre-un fir de păr. Chiar sergentul gendarmilor Palocsay e pe picior liber, în oficiu.

Goștilenii? Vënd, că pe pământ nu-i milă, în ziua următoare după măcel aleargă în toate părțile, vënd ce biată au, să îngoadă în noue datorii și plătesc peste 2000 fl. Mai departe vedă-i-va D-zeu cum își vor purta sărăcia și greutățile.

Așteptăm rezultatul cercetării judecătorești. De astă-dată înregistrez unele antecedente.

Antecedentele.

Am amintit în primul meu raport, că măcelul s'a desvôrșit din prilejul încasării de spese pentru comasațiune, pe cale de eseuție administrativă. Aceasta esplică totul.

Știm cum procedază organele administrative. În cazul acesta însă, cum aud, este și o altă împrejurare gravă, care constituie și abuz de putere și act de răsunare.

Anupne, Goștilenilor Maie-toamnă li-s'au aprins cu eseuție vitele și acaturile economice. Amenințați că în scurtă vreme se vor și toate, încep a colinda bieții de ei pe la vinde, în fine, li-se dee respiriu, căci recolta economică nici spre acoperirea trebuințelor casnice nu promitea a fi suficientă, ear’ despoierea de animalele domestice, cari pe la noi în timpul acesta sânt aproape fără preț, îi nimicește total.

Goștilenii la Viena.

Forurile competente întârzie cu rezolvirea cererii, în vreme-ce solgăbirul și primarul amenință cu licitație. În situația aceasta, tradiționala încredere și alipire a Românilui cătră Maiestatea Sa Monarchul le naște ideea să se adreseze Lui.

Aleg pe doi inși dintre ei: **Iuliu Pintea și Vasilie Oprea**, plugari neaoși, cu puțină carte, cari au concipiat și cererea cătră Maiestatea Sa. Pornesc apoi la Viena.

Țeranii la Monarchul

În 8 Decembrie n. ajung acolo și dimineața la 9 ore intră în curtea „Burgulinea”.

Costumul lor țărănesc, opinci, sumane negre, niște căciuli zdrene și desagii lor vërgați, de sine înțeles, au atras atenția și curiozitatea celor din Burg. Se zice, că însuși Maj. Sa se-i fi zărit dintr'o fereastră, căci abia apucară a întreba că unde și cum ar pute intra la Înalțul Împărat, vine un înalt funcționar de curte și după-ce le ascultă dorința îi și conduce în cancelaria de cabinet, unde i-a ascultat și le-a luat cererile aduse cu dinșii, ba ci că Maj. Sa se le fi trimis prin dirigitorul acela și mulțumiri, că au ostenit la Viena chiar din Ardeal. Și alte multe vorbese oamenii acestia.

Prigonirea începe.

Destul, că după-ce au ajuns acasă goană și prigoană pe capul lor... Solgăbirul nic una, nici alta, poruncește să se încaseze banii fără aminare și dispune intervenția gendarmilor.

Se susține, că direcțiunea financiară încă le ar fi acordat aminare de plată până în 30 Dec., dar’ solgăbirul a nesocotit și acesta.

Oamenii trăgeau nădejde dela Viena și cel puțin până la 30 Decembrie, după spusele notarului, se știau în pace.

Solgăbirul și gendarmii țineau însă de ale lor, poate de ordinele lor secrete. În 18 Decembrie, la 10 zile după reintoarcerea deputațiunii din Viena, se întemăiează măcelul.

Oare Goștilenii căpăta-vor barem de aici încolo dreptate? Oare nici cercetarea și sentența judecătorească nu le va da satisfacție?

Nu se poate! Dar’ vom vedea!

Glasul tinerimei din Budapesta.

Când munții noștri cutremură și i-au încetat cântările de glorie pentru regele lor;

Când suflarea poporului nostru a încetat zdrobită de vorbele unui cutezat dușman al seu; dar’ numai pentru-ca să adune mai mult amar și venin în sufletul seu, atunci

Noi sântem aceia, cari își simt mai mult inimile sângerând de o rană adâncă și de pe buzele noastre curge un **sfânt blăstem** asupra capului aceluia, care a încercat să mânjască gloria **legendarului erou**, a lui **Avram Iancu**.

Tinerimea universitară română din Budapesta.

Avram Iancu,

— Articol din „Patria”. —

Necontenit crește fluxul istoriei. Fiecare generațiune toarnă noue valuri de nume și evenimente în albia lui. Însă cele mai multe — îndată-ce interesul lor local și temporal au dispărut — se confundă în oceanul uitării. Timpul le-adă, timpul le-a și șters eară: valul mai târziu a înghițit și înăunșul seu. Ceea-ce vrea să trăiească vecinic în aducerea aminte a unui popor, trebuie să lucre în el continuu și viu prin putere și exemplu, trebuie să se ridice sus peste trecătoare banalitate, trebuie să fie mare, prin binefacerea sau pedepșirea, prin crimă sau virtute. Ce-i drept, plebea ordinară, luând puterea drept mărire și luciul drept merit, se uită plină de admirație la zeei pământului; ea și crede, că inducerea acestora în isoave e istoria omeneimei. Însă mintea contemplativă, poposind numai la bărbații mari, trece cu nepăsare și desgust lungul șir al celor mici, pe cari întâmplarea sau moștenirea i-a pus în fruntea unui popor și cari nu se deosebesc între olaltă decât prin loc, timp și nume. Trudiți prin monotonul și deprimătorul aspect, ne oprim cu atât mai cu drag la acei nobili și drepti, cari mari prin sine, nu prin alții, au pus geniul și viața lor în serviciul poporului. Astfel de caractere, cu toate-că numai rar se arată, ne împacă cu omeneima; ele strălucesc ca luceferi prin calea veacurilor, mândre și neapătoare.

Avram Iancu! Eată un nume ce vecinic nu se va stinge din amintirea neamului românesc, un erou vrednic și nobil prin cugetare și faptă. Poate ar fi greu a-i afla păreche în istoria mai nouă a timpului nostru. Contemplațiune apăsătoare aceasta! Ca-și-când mărirea la care s'a ridicat, ar fi supraomenească. Plin de admirare stă neamul românesc înaintea acestei mari figuri a istoriei noastre. Fericit n'a fost: căci libertatea ce-a răscumpărat-o pentru iobagul seu popor la anul 1848, n'a putut-o răscumpăra pacinic, ci cu jertfa de sânge, preț scump, însă nu nevrednic de marea jintă.

Era timp frumos timpul anului 1848. Conducătorii Maghiarilor, calculativul Széchenyi și impetuosul Kossuth, declară Ungaria de independentă și dinastia de detronată. Binecuvântatele câmpii ale acestei țeri se prefac în o singură arenă de sânge, dela Leitha și până la poalele Alpiilor transilvăneni. Budapesta cade în mâinile rebelilor și desastrul amenință tronul. Atunci se ridică Avram Iancu, craiul munților, spre a lupta pentru împărat, căruia poporul român îi jurase vecinică credință.

Ajutat de fruntașii inteligenței și culturii române din Ardeal: Bărnuțiu, Barițiu, Buteanu, Cipariu, Bran, Laurian și alții, Iancu convoacă la Blaj, în 3/15 Maiu 1848, grandioasa adunare alcătuită din Românii veniți țerei, merinde în spate din toate părțile țerei, în frunte cu proeții lor sau cu tineri studenți, ce-i duceau spre „Câmpul libertății”, locul mântuirii al iobagului român. Erau peste 40.000 de suflete. Și Bărnuț, cu divina sa elocuență, începe a vorbi, dorind ca scuvântarea lui așa să facă pe cei ce-l ascultă a simți cei 944 de ani de umilire al Românilui, cum simte serbul una zi de robotă în seară, flămând, ars de sete și bătut.

Era amară soarta Românilui atunci. Eată ce zice Bărbănuțu: »Acum fi secol pe iobagi la șapă, la seceră sau la alte lucruri, fi mână cu alunul dindrêr de se înalță pulberea în urma lor, ca în urma carerilor ce fug pe drumul țerei; când e bărbatul la cărat de grâu, de fân, de vin domnesc sau cu aratul în pământul domnesc, atunci femeia e în curte la cernut, la dîrea, la seos de cânepă, la tors; casa țeranului e rămasă numai în îngrijirea pruncului din leagăn. Când e timp frumos, țeranul lucră la domn, când plouă vine la lucrul seu; când a sfîrșit lucrul stăpînului, numai în deșert mai aruncă el sēmēnța în pământ, căci a trecut timpul sēmēnatului.

Dela adunarea dela Blaj înainte, evenimentele se precipitează. În Mihail curge primul sângue la 2 Iunie 1848, unde se împușcă 12 țărani pe moșia bar. Eszterhazy. În 17 Iulie niște Sécui străpung pe doi Români în comuna St. Craiu. În 13 Septembrie, 23 oameni din Luna cad morți. Tot în Septembrie bar. Apor pune să se spânzure 26 de Români așa numai din plăcere de a-i ucide, primblându-se apoi cu țigara în gură între cadavrele lor. Și așa tot mai departe. Români văzându-se uciși în toate părțile, recurg și ei la violențe și măcel și ucid în 20 Octombrie 45 familii nobile maghiare, în care pier 141 de inși, măcel care învață pe Unguri, »că și răbdarea Românilui putea fi curmată».

Acum se pune Avram Iancu în frunte. El desarmează pe Unguri în Abrud, Roșia, Zalatna, Aiud, Vințul-de-sus și alte locuri încă. Ar întrece cadrul acestui articol a enumera istoria luptelor lui Iancu. Ajunge se amintim, că rezultatul a fost mai mult în favorul Românilor, ale căror femei luptau cu energie alătura cu bărbații lor spre apărarea vetrei lor. Cu altă ocaziune vom reveni asupra isbânzării lui Iancu la alt loc. Prin capitulația lui Gôrgey dela Világos, în Bănat (13 August 1849), în urma căreia generalul rusesc Pașchievici scrie împăratului seu vestita depeșă: »Ungaria este culcată la picioarele Maiestății Voastre», se termină războiul.

E natural deci, că numele lui Iancu e sfânt Românilor. Truditele sale oase zac fără cruce în un solitar mormânt, însă amintirea lui e tocmai azi mai mare decât ori-și-când. Barbaria maghiară nu-i lasă pace nici sub recea piatră.

Se cunoaște istoria ultimelor zile. Cu ocaziunea unui proces, procurorul Lázár Miklós l-a numit pe Iancu șef de bandiți. Această hula rostită de pe tribuna unui judecător a trebuit să trezească în tot sufletul românesc un vifor de indignație. După știrile ce le aflăm din ziarele de dincolo, ferberia e generală și la dimensiuni tot mai amenințătoare. Ea va înceta, abia după ce românismul ofensat își va fi primit deplină satisfacție.

Ori-și-care ar fi rezultatul luptei contraților nostri de peste munți întreprinsă prin valoroasele lor organe publicistice, în frunte cu destoinica »Tribuna», un lucru e mai presus de ori-ce îndoială: Lázár Miklós, nu-i în stare să pângărească amintirea unui erou, a cărui singură greșală este de a fi luptat pentru salvarea tronului, căruia îi jurase credință, și pentru eliberarea poporului seu din lanțurile sclăviei degradătoare. Confisțe sēlbătēcia maghiară toate fondurile menite a-i ridica acestui craiu al

munților un modest monument pe uita-tul seu mormēt: Mulțumirea și admirarea neamului românesc sūt monu-mente mai neperitoare decât stānca de granit și caduca marmură.

Dela congregația Făgărașului.

Făgăraș, 27 Decembrie 1899.

Azi s'a ținut aici adunarea gene-rală estraordinară a comitatului, presi-dată în absența comitelui suprem Bausz-ner de vicecomitetete Kapocsányi.

Erau de față mai mulți Jidani și funcționari. S'au ales deosebite comi-siuni după placul majorității prezente.

Mai multă dezbateri s'a desvoltat la propunerea comisiei administrative pentru de a se simplifica modul scontrārei fondurilor, ceea-ce s'a primit și s'a decis să se constringă funcționarii ca la scontrare să puerceadă strict conform regu-lamentului și legei.

Deputatul dietal Șerban propune să se aleagă de substitut al fiscalului Jidanul Fejervári, eără Jidanii recuno-scători pentru această atențiune și a propiere propun să se aleagă deputatul Șerban, ce s'a și întēplat. Se decide că banii fondurilor comitatului să se de-pună spre fructificare în 3 părți egale la banca săsească, la cea jidovească și la cea românească din Făgăraș.

S'a anulat alegerea lui Gridi Pop György de notar în cercul Cucuiatei, de oare-ēe numitul nu era esamen nici după sistemul vechiu și nici după cel nou.

S'a prezentat lista celor 87 mem-bri viriliști pe 1900, dintre cari 30 sūt Români.

La unii membri români se observă o ridicolă lingușire și apropiere pe lângă înversunații lor adversari de mai înainte.

Chestiuni bisericesti.

Conferența preotească din tractul Mercuriei.

Ideea conferențelor preotești, la cu-noscuta și laudabila inițiativă a I. P. S. Sale bunului și activului arhiepiscop Ioan, s'a intrupat în tractul Mercuriei. Protopresbiterul tractual, prea onoratul domn Ioan Droș, prin circularul seu datat dela 24 Noembrie a. c., nr. 765, a întrunit preoțimea tractuală în conferență pe zilele de 9 și 10 Decembrie a. c. v. Și, pentru-ca și această întrunire s'ē fie pusă la nivelul seu și s'ē și aibă impor-tanța și folosul practic cuviincios, pārin-tele protopop, ca todeauna, și de astă-dată cu bună chibzuință a pregătit toate după recerțință.

În convocator a apelat la întreaga preoțime să mediteze asupra temelor din program, ca la dezbateri în ședințe să iese parte fiecare în cunoștință de cauză și pregătit; a angajat espres pe unii din preoți să lucre în disertațiuni teme, și anume:

a) »Cari ar fi scăderile ce produc indiferentismul religios în popor și prin ce mijloace s'ar pute desvolta tot mai mult simțul religios în popor pentru a paralisa și delătura acele scăderi, pe parochii: Romul Pop din Gârbova, Dumitru Pamfiloiu din Jina și Ilie Pop din Ludoș, fiecare pentru sine separat;

b) »Cari ar fi scăderile ce slăbesc forțele materiale ale poporului și mij-loacele la ridicarea acelor, pe parochii: Ilie Dobrotă din Poiana, Ioan Orăștian din Apoldul-de-jos și Ignat Filip din Reci;

c) »Cari ar fi mijloacele pentru ame-liorarea dotațiunei preoțești, pentru-ca preoțimea să se poată reține dela alte ocupațiuni economice și să se dedice nu-mai înaltei lor chemări, pe parochii: Ioan Lazar din Apoldul-inferior, Nico-lae Dobrotă din Poiana și Vasile Necea din Apoldul-superior.

Ear' la celebrarea serviciului divin înainte de deschiderea conferenței a impus să participe fiecare preot, parte pentru pildă bună poporului, parte pentru-ca cei mai slabi s'ē și îndrepte dela cei mai desteri erorile din celebrarea ritua-lelor. În ziua de Sf. Nicolae printr'o cu-vēntare demnă a anunțat și poporul din parochia centrală, din Mercuria, în-trunirea conferenței și însemnătoarea ei pentru prosperarea biserice și a credin-cioșilor ei, — invitându-i să participe și ei la slujba d-zească din ziua confe-renței.

Toate acestea nu fără rezultat, căci Joi, în 9 Decembrie, deși zi de lucru și afară un ger de peste 25 grade, biserica spațioasă din Mercuria încă de sub utrenie era îndesită de poporul curios să se edifice sufletește în serviciul di-vin celebrat cu demnitate recerută de mai mulți preoți, și să vadă, ca nici-odată până acuma, pe toată preoțimea tractuală întrunită, ca, cu puteri unite, să caute mijloace de sanare boalelor mo-rale infiltrate în biserica vie, mijloace pentru îmbunătățirea materială a popo-rului și pentru dotațiunea corăspunzē-toare a servitorilor altarului.

Serviciul s'a început la 9 ore a. m. și a durat până la 11 ore. A servit pārin-tele protopop asistat de parochii Ioan Șerb și Romul Pop.

Răspunsurile liturgice le-a cântat frumosul cor în două voci al învătō-riului Nicoară, compus din juni și fete și mai înalțător a fost când după o predică potrivită, ținută la finea serviciului divin de prea onoratul domn protopop, toți preoții celebranți și asistenți — în-tr'un glas au intonat »Împărate ceres!».

După terminarea serviciului divin la 1/2, oră, la 11 1/2 s'a deschis conferența în localul școlii noastre confesionale, cu programul propus de bunul nostru arhiepiscop Ioan, care s'a pertractat în trei ședințe bine plănuite de prea onora-tul domn protopop tractual pe 2 zile, pentru-ca să fie timp fisis destul de a pētrunde în ele.

Dintre preoții tractuali pe lângă dl protopop Ioan Droș, preșenți au fost parochii: 1. Ioan Lazar și — 2. Ioan Orăștian din Apoldul-inferior. — 3. Ioan Munthiu din Cărpeniș. — 4. Ioan Petrașcu din Cunța. — 5. Dimitrie Ivan din Dobărea. — 6. Romul Pop din Gârbova. — 7. Ștefan Medeșan din Gusu. — 8. Dimitrie Pamfiloiu din Jina. — 9. Ilie Pop din Ludoș. — 10. Ioan Șerb. — 11. Ilie Dobrotă și 12. Presbiterul Aron Șerb din Poiana. — 13. Ignat Filip din Reci. — 14. Ioan Moga și 15. Ioan Genie din Rod. — 16. Nicolae Dăianu din Sângatin. — 17. Nic. Crețariu din Spring și 18. Patrichie Marcu din Tău; absenți parochii: 1. Vasile Necea din Apoldul-de-sus. — 2. Vasile Bratu din Armeni. — 3. Ioan Pop din Beșneu. — 4. Catechetul Samuil Sabo din Blaj. — 5. Vasiliu Răuila din Bogatu. — 6. Nicolau Plotogea din Broșteni. —

7. Crucian Mărginean din Cinade. — 8. Grucio Reou din Ludoș. — 9. Admin. Aron Cotruș din Lupu. — 10. Nicolae Dobrotă din Poiana; dintre cari trei s'au escusat, ear' pentru ceialalți, prea bine a hotărât conferența de astă-dată să li-se deie înfruntare, ear' pe viitor absentarea ori-căruia fără motiv de scusă să se amendeze cu câte 10 coroane în favorul fondului protopopes.

Când conferența a fost conchemată mai mult pentru hatrul preoților, ca să li-se caute și înlesnească căile prin cari s'ē și amelioreze soarta turmei lor și să li-se caute mijloace pentru ame-liorarea dotațiunei lor, și când în fața acestor împrejurări totuși au lipsit o terțialitate din preoți — conferența a avut tot resonul a provedē pentru viitor amendarea celor nepăsători.

Cele trei ședințe s'au ținut în ziua dintăiu: prima dela 11 1/2, până la 2 ore, a doua dela 4—7 ore seara, ear' în ziua a doua, Vineri, în 10 Decembrie, a treia dela 9 1/2 a. m. până la 12 1/2 p. m.

În discursul de deschidere, în care prea onor. domn protopop Ioan Droș, în colorii vii a arătāt necesitatea și însem-nătatea conf. preot, prea bine a accentuat meritul ce-l are Escelența Sa Ar-chiepiscopul nostru Ioan, întru inițierea și întruparea lor.

Pentru aceasta preoțimea întrunită în conferența 'i-a și espedit imediat telegrafice Escelenței Sale o adresă de aderență și omaj.

La constituire conferența 'i-a ales de notar pe părintele Romul Pop din Gârbova și bărbați de încredere pe Ioan Lazar și Ioan Orăștian din Apoldul-inferior.

Peste tot dezbaterile, la cari au luat parte aproape toți preoții, peste așteptare, au fost foarte animate, și stîr-neau din ce în ce tot mai mult interes și emulație, pentru-că temele lucrute serviau ca substrat în discuțiuni, și membrii cu premeditațiune de acasă vorbiau în cunoștință de cauză.

Merită toată lauda dl protopop pen-tru atențiunea ce o a dat causei, de, din vreme, pe unii 'i-a angajat să lucre temele ear' pe ceialalți 'i-a atins la am-bițiune să cugete și să mediteze asupra lor, astfel și pe cel mai modest, vrēnd nevred, 'i-a pus în serviciul chestiei.

La toate obiectele conferența mai întâiu a ascultat temele lucrute, apoi s'a dat curs discursiunei generale și speciale.

Și dintre cele trei teme mai difi-cile s'a arētat, mai multă forță intelek-tuală și mai mult timp a consumat, — cea dintăiu: »Cari sūt cauzele indife-rentismului religios etc.» Aceasta a ocupat ședințele I. și II. și o parte din șe-dința a III-a.

În scris o a lucrat părintele D. Pamfiloiu din Jina și Romul Pop din Gârbova.

Părintele Pamfiloiu învinue la des-voltarea indiferentismului religios mai mult pe preoți, și recomandă ca remedii de îndreptare: o creștere mai adevērată pentru viața practică a candida-ților de preoțe, mai mult zel întru sa-tisfacerea datorințelor lor pastorale, mai multă disciplină în biserica și îmbun-ătățirea salariului preoțes.

Părintele Romul Pop reduce in-diferentismul religios la sărăcia poporu-lui și la lipsă de păstori sufletești devo-tați din lipsa de dotațiune cuviincioasă, și ca mijloace pentru sanarea rēului re-comandă scoaterea poporului din sărăcie

prin ridicarea rentei de pământ și spo-rirea clasei de mijloc, de comerciu și industrie și prin salarisarea deamnă a preoților.

Ear' părintele protopop Ioan Droș, mai mult află cauza indiferentismului religios în lipsa de învățatură și edu-cațiune religioasă-morală în mēsură re-cerută.

Sub dezbateri, ici-colea es în evi-dență și alte cauze ale indiferentismului de mai puțină importanță însă; ba s'ar pute reduce la o mulțime de cauze afară de cele numite, toate de puțină însem-nătate, precum de exemplu între altele părintele Ilie Pop susține și proselitismul.

La sfîrșitul ședinței a II-a confe-rența însăreinează pe notarul, părintele Romul Pop, și acesta pentru ședința III. din ziua următoare propune și confe-rența enunță, cumcă indiferentismul religios provine:

1. Din lipsa de învățatură și edu-cațiune religioasă-morală în mēsură recerută.

2. Din sărăcia poporului.
Ear' ca mijloace pentru a se pute desvolta mai mult simțul religios și a delătura scăderile de mai sus, ar fi:

a) în școlaa poporală confesionallă să se pună mai mare pond pe învăț-mēt și preotul în funcțiunile sale în și afară de biserică să se ridice la înăl-țimea și demnitatea recerută de pasto-rala noastră ortodoxă;

b) povețe pastorale pentru comba-terea viciurilor din popor și îndrep-tarea lui la viața morală religioasă prescrisă de biserica noastră;

c) preotul să premeargă cu esem-ple și cu însași familia sa, și anume: și însuși și casnicii sei să se împār-tășească regulat de tainele biserice; să sēvîrșească serviciile divine cu recer-ută pietate și să poarte cuviincioasă îmbrăcăminte în și afară de biserică; să olească locurile nepotrivite pentru demnitatea lui;

d) pentru a le asigura subsistența deamnă și a stîrni emulațiune între preoți întru satisfacerea cu demnitate și conștiințiositate datorințelor lor pa-storale, ameliorarea dotațiunei preoțești;

e) combaterea viciurilor prin apli-carea de pedepse morale și materiale în înțelesul §. 13 din stat. organic;

f) îmbunătățirea stărei materiale a poporului prin ridicarea rentei de pământ și prin lățirea clasei de mijloc, a industriașilor și comercianților.

(Va urma).

De pe la noi.

Răspuns.

În prețuita foaie »Tribuna» nr. 276, din 27 Decembrie n. 1899, a apărut un articol intitulat: »Încă o unealtă — înfrățită», semnat de »un podgorean», cu scop de a mă discredită înaintea publicului — și mai ales a colegilor din diecesa Aradului.

Am protestat la cei din Pesta, și am cerut rectificări și explicații, dar' până azi n'am pri-

Așteptam cu impaciență crescēndă sosirea știrii voioase promisă de ministru Baccelli. Trech o zi și o noapte, mai trecură și altă zi și altă noapte... Grija din nou îmi cuprinse sufletul. Da, ministrul Baccelli s'a arētat favorabil dorinței noastre, decât intrigile neamice sînt multe și mari; ele au putut stabili un curent contrar în cabinet... Și când așa cugetări îmi amărau sufletul, eată, în dimineața zilei de 9 Octombrie, bate cineva la ușa mea, la Hotel de Rusia și de statele Britanice, unde locuim. Sar din pat emoționat și deschid. Era amicul meu, dl Sefendache senatorul. În frac, splicuit de gală, el mă apostrofează:

— Da ce? nu ești gata?

— Pentru-ce să fiu gata? Uite, ești în frac la 8 ore dimineața?

— Da bine, frate, la Forul lui Traian s'au dus deja muzici militare și arma-tă... Astăzi, la 11 ore trebuie să de-pui coroana de bronz...

Mare stupefacțiune pentru mine, care știam că ministrul Baccelli hotărise ziua de 12 Octombrie, pentru cazul când răspunsul ce 'mi-ar fi trimis avea să fie favorabil. Acest răspuns nu-mi venise. Înțelegi, că trebuie să fie vre-o eroare. Minutele primesc prin amicul de Gubernat's telegrama dlui Baccelli, cum se vede în alăturatul fac-simile.

Triumfam!

Sosesc unul după altul mai mulți din compatrioți, între cari și bravul nostru amic, dl Cazzavillani; toți vor să merg negreșit cu dînșii la Forum. Ei mă asigură, că cutare secretar al ministruului Baccelli a anunțat doamnei Smara și dlui Tocilescu, că astăzi se va face sērbarea la columna lui Traian.

— Nu se poate! este o eroare... eată telegrama dela însuși ministru Baccelli.

FOITA „TRIBUNEI“.

Povestea unei coroane de bronz.

— Români la Roma. —

(Urmare).

II.

Scrișoarea adresată primăriei din Roma a fost prima baterie la porțile cetății eterne. Și porțile s'au deschis în fine uitaților fii ai mamei Roma — dar' nu ușor, și nu deodată. Las pe d-nul Urechidă să spună însuși peripețiile, prin cari a trecut până să vadă realizată sērbarea, așa cum o știm:

Ajutorul de sindic dl Dr. și profes-or Galuppi îmi trimise răspuns, prin marele meu amic dl de Gubernatis, că mă va primi la Capitoliu în ziua de 1 Octombrie.

Ce bucuros eram! Cu câtă nerăb-dare așteptam se sosescă ziua și ora hotărâtă! Și ce sigur eram de reușită, mai ales că binevoia a mă însoți la locul de întâlnire d-nul de Gubernatis!

Reținut aiurea dl Dr. Galuppi lipsi dela întâlnire, unde îl așteptaram mai bine de două ore. Prima decepțiune: întâlnirea fu amînată. Dr. Galuppi își scusă absența și îmi dete o nouă audiență. Marturisesc că țineam să aranjez afacerea cât mai curēnd, căci nu igno-ram că sosiseră colegii maghiari din congres și că ei, — în primul loc Ovāry, — se vor face luntre și punte se paraliseze sērbarea. Un moment îmi trecū prin gând să mă duc la legațiunea no-astră română, să interez la afacere pe reprezentantul țerei, dar' aceasta n'o făci, zicēndu-mi, că nu e bine să amestec guvernul țerei la nici o manifestare, deși în fond nu era îndreptată în con-tra nimeniul.

Eram sigur că vecinii nostri sovi-niști nu vor lipsi de a vedē cu ochi de neplăcere sērbarea. N'am apelat dar' la dl Dului Zambfirescu, rēmas Margē d'affaires al României, după primirea demisiunei dlui Lahovary din funcțiunea de ministru la Roma.

Până să primesc înștiințare despre noua întâlnire cu sindicul, eu eram într'o agitațiune, care, de dura încă 24 de ore, mă îmbolnăvia. În pesimismul meu, vedeam ziua când voi fi nevoit a mă întoarce în țeară cu coroana.

În 1 Octombrie seara primesc în-științare telefonică de ziua fixată pentru întâlnire cu Dr. Galuppi, la Capitoliu. Era pe a doua zi: 2 Octombrie, preziaua deschiderei congresului.

Și mai mare agitație mă cuprinse, până se sosescă ora de întâlnire...

În fine mă duc la universitate, unde mă aștepta dl conte de Gubernatis. El veni cu mine... Lungă 'mi-se părū calea până la Capitoliu!

Acolo sosit, mai așteptaram puțin. Ce minute neterminabile! În fine un ușier în mare ținută ne îndemnă să în-trăm în salonul dlui prosindaco.

La un biuor de stejar sculptat stătea dl Dr. Galuppi cercetând hârtii diverse cu secretarul primăriei. Cāt în-trarăm, dl prosindaco se ridică în picioare și ne primi politicos, dar' cu oare-care receală, care mie — în nerăb-darea mea de a ajunge la bun rezultat — 'mi-se părū glacială.

Dl Dr. Gubernatis mă prezentă dlui Galuppi în termini lăudaroși și amicali. O stringere de mână urmează, care eu o dădui cât mai solicitătoare și căldu-roasă. Espun Drlui Galuppi scopul vi-sitei mele cu tot entuziasmul de care eram capabil. Nu aveam pe atunci alt ideal decât acela de a căpēta permisiu-nea autorităților romane de a ne aduna noi Români în Forum Traiani, ca să

depunem coroana de bronz și să ținem noi între noi cuvēntări patriotice de oca-siune. Spun dlui Galuppi, că dorim să facem sērbarea la 9 Octombrie (27 Sep-tembrie).

Căldura entuziasmului meu căștigă pe gentilul june secretar, dar' nu și pe dl prosindaco... Acesta îmi răspunde: »De laudă e proiectul d-voastre, dar' eu nu pot da o decisiune în privința aceasta. Adresați-vē la guvern... Cu re-gret, dar' nu pot să vă satisfac cererea, căci nu ē în competența mea.»

Intervenți cu căldă vorbă și dl conte de Gubernatis, dar' nu cu mai mult succes. Însuși secretarul primăriei nu aproba refusul superiorului seu, care mai apoi văzui, că era legitim. În adevēr, sērbarea putēnd avē o lature politică internațională, nu primarul era care putea s'o permită.

Ce se petrecea în mintea mea nu era plăcut de loc: vedeam, ziseiui ziua când voi fi obligat să ne întoarcem la București cu coroana de bronz... Emoțiunea mea era mare. Nu-mi explicam de loc refusul, ba îl vedeam ca rezultat al intervenirei vre-unui Ovāry.

Sub asemenea impresiuni deprimate rēmas toată ziua și noaptea următoare, am adresat o scrisoare amicului meu iu-bit de Gubernatis, prin care 'i arētam desperarea mea în cas de definitiv re-fus și din partea guvernului italian.

Imediat după eșirea din primărie, adresăm o scrisoare guvernului italian, cam în terminii celei-ce îndreptasem că-tră sindicu.

Pe dată mă pusei în campanie... Aveam destui vechi amici în Roma în-tre senatori și deputați. 'I-am vizitat... Într'o singură zi am făcut 38 de visite!. Mulți din acestia se puseră și ei în cam-panie...

Din norocire eram »un enfonceur de portes ouventes».

Dl de Gubernatis, și el cu vechia sa iubire de Români nu perduse timpul, ci lucrare.

A doua zi dela nesuccesul cu sin-daco, eram primit în audiență de Escelența Sa domnul ministru al instrucți-unei publice Dr. Baccelli. La recepțiune asistau și doi din senatorii amici ai mei, cari, ca din întēmplare veniseră la mi-nister. Dela primul pas ce făcui în sal-onul de recepțiune înțelegi, că isbānda de astă-dată nu-mi scapă. Dl Baccelli mă întâmpină surizēnd și întinzēndu-mi o mână amicală.

De prisos și nici n'aș putē să re-produc acē întreaga conversațiune de 1/2 oră avută cu ilustrul ministru. Dela primele vorbe știam cu cine avem a face. Divul Baccelli, precum îi zic frații Italiani, era tot așa de entusiast ca și mine pentru romanism, pentru latinism. Causa mea era căștigată în principiu, ba mai mult decât visasem, aveam să dobândesc. De unde m'aș fi mulțumit ca cei dela Capitoliu s'ē-mi deie simplă permis-iune, ca noi Români să depunem coroana de bronz la columna lui Traian, acum începui a întrevēdē posibili-tatea pārtășiei guvernului italian la ma-nifestarea noastră latină.

Divul Baccelli, marele restaurator al romanității, se entuziasmă pentru cauza noastră română: »unde se adună Romani nu poate lipsi guvernul Romei», îmi zise marele ministru.

Totuși, ultima decisiune n'o dete ministrul la moment, promișēndu-mi răspunsul mai tărziu. Am înțeles că avea să consulte pe colegii sei, poate chiar pe M. Sa regele Humbert.

Am eșit dela Minerva (așa se chiamă palatul ministerului instrucțiunei) voios și fericit. Părea că întinerisem... așa fi îmbrățășat pe ori-care cetățean ce se întēmpla în calea mea și aș fi strigat: Trăească Italia.

mit nici un răspuns... Se vede, că ténşúr-li din Pesta vor să-şi facă reclame de sărbători...

Deşi sunt sărac, şi eu familie grea, totuşi dau bucurii premii de un galben...

Sunt învăţător de 24 ani, dar' nici-odată n'am abonat vre-o foaie străină...

Referitor la pasajul: 'ode şi epode pentru ori-ce timp împins' etc. am să observ...

Alte 'ode şi epode' n'am scris; ear' dacă persoanele acestea, căror am scris...

Se încuibă cearta între învăţători? Triste semne!

Arad, 16/28 Decembrie 1899.

Nicolae Ştef, învăţător.

Cronica zilei.

Sibiu, 2 Ianuarie n. 1900.

7 Ianuarie: Concert şi teatru în Deva. Meseriaşii români din Abrud...

8 Ianuarie: Reuniunea rom. de lectură din Lugoj, adunare generală...

Coroane eterne. În loc de cunună pe cosciugul răposatului jude de tribună...

Ar fi de dorit, ca exemplul dlor Beu şi Leményi să aibă câţi mai mulţi imitatori.

Tripla alianţă. Aceea ce a făcut deputatul maghiar Ugron în delegaţiunea maghiară...

Atacurile Cehilor îndreptate în contra triplei alianţe le-ar pute trece omul cu vederea...

De ce n'ai denunţat în foile româneşti infama mistificaţie, preîntîmpinând astfel atacul...

Redacţiunea 'Tribunei'.

Adevărul e, că încă de cu seară se svonise, că sărbătura ar avea să se petreacă în dimineaţa acestei zile...

Chestiunea română şi chestiunea irlandeză. Dl Jules Brun, cunoscutul publicist şi poet francez...

Eată de ce refuzai compatrioţilor mei de a-ţi urma la Forum.

Prosindaco Dr. Galuppi, căruia esprimasem dorinţa, ca sărbătura noastră să se facă la 9 Octomvrie...

I-am telefonat abia pe la 9 ore schimbarea datei, cu toată neplăcerea...

Eată o parte din interesanta poveste a coroanei de bronz. Ce a urmat ştim, şi cine vrea poate să o cetească în frumoasa carte: 'Fraţii cu fraţi'...

Dr. E. D.

austriciei, şi cu care se găde şi persoana aliatului monarch în ceretele naţionale, această cutezanţă merită să fie energetic respinsă.

Ioan Bădilă, jude reg. de tribună, membru fondator al 'Asociaţiunei pentru literatura română...

Comitetul 'Asociaţiunei' a ţinut azi la 4 ore d. a. o şedinţă extraordinară sub prezidiul dlui vicar Dr. H. Puşcariu.

Preşedintele a adus la cunoştinţă încetarea din viaţă a dlui Bădilă, soţul generoasei fundatoare Ioana Bădilă...

Comitetul exprimă la generalul condolenţele sale, aprobă arborarea flămurei de doliu...

Pentru monumentul Şaguna dl avocat Emanuil Ungurean din Timişoara a dăruit 60 coroane.

'Deutsches Volksblatt' din Viena publică un raport amănunţit despre congregaţiunile din Sibiu...

Lenuţa Roşca. Controlorul 'Reuniunei sodalilor români din Sibiu'...

Cu daruri de Crăciun pentru colindătorii 'Reuniunei sodalilor români din Sibiu'...

Sfăşiată de lupi. 'Nagyvárad' pe baza unei scrisori primite din Vascoiu spune, că zilele trecute trei pădurari...

Chestiunea română şi chestiunea irlandeză. Dl Jules Brun, cunoscutul publicist şi poet francez...

Alegerea de notar în Bozovici. Din o corespondenţă despre alegerea de notar în Bozovici...

Puteau reprezentaţii comunei Bozovici să-şi aleagă un notar român...

rienţe până acum. Comună mare curat românească, Bozoviciul a avut în vr'o şese ani vr'o şese notari străini...

Liturgie română în Viena. Din prilejul sărbătorilor în Viena se va celebra liturgie în limba română...

'Pro Finlandia'. La timpul seu daserăm ştire, că sub titlul de mai sus va apăre în Stockholm un album...

Adresa austriacă, scrisă numai de profesori (39) dela universitatea din Viena...

Nu putem crede, că un Domnitor care a convocat conferinţa internaţională pentru pace...

Adresa austriacă, scrisă numai de profesori (39) dela universitatea din Viena...

În urma grandioaselor impulse, pe cari Maj. Ta le-ai dat politice...

Cele 1050 autografe sunt dela cele mai de valoare persoane ale elitei intelectuale...

Diferenţă. În comuna Jaca boala diferitei grassează în mod epidemic.

Budapesta - Orade. Ieri a fost dată comunicaţiunei linia telefonului interurban al Orăzei-mari.

O bună firmă veche întâlnim eărăşi în apropierea Crăciunului...

Ştiri mărunte. Compositorul Carol Millocker din Baden...

Rammelsberg Carol Frideric, nestorul chimicilor germani...

Vulturul din Oradea-mare cu începere de ieri a trecut în redactarea responsabilă...

Bonifaciu Florescu, publicist şi profesor la liceul Mihail-Viteazul...

VIATA SOCIALĂ.

În loc de felicitări. Tot mai mult teren prinde în societatea românească...

Şi e bine așa. Naţiune săracă şi avisată numai la forţele noastre...

Când într'un mod mai nobil şi mai practic putem să ne reamintim amicii...

În Sibiu s'a iniţiat în partea 'Asociaţiunei' răscurpărarea în favoarea 'Casei naţionale'.

În Braşov pentru masa studenţilor. În Caransebeş pentru 'fondul de ajutorare Ioan Popasu'.

Dorind a propaga ideea de azi încolo în evidenţă toate răscurpărările de acest fel...

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Casa naţională, Transport, Dr. Alesandru Moosonyi, etc.

Masa studenţilor în Braşov. Nicolae Garoiu, adv. Braşov 4 cor.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Fondul 'Ioan Popasu', Patriciu Drăgălina, Dr. Iuliu Olariu, etc.

ECONOMIE.

Adunarea generală a 'Reuniunei agricole'. Raport special.

În anul acesta 'Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu'...

Am ajuns destul de timpuriu în comună şi am descins la primăria comunală...

Era la orele 2 p. m. când dl preşedinte D. Comşa...

După deschiderea adunării secret. Reuniunei, dl Victor Tordăşianu...

Se alege o comisiune din membrii: Iosif Goga, Nicodim Vidrighin, Coman Hămbăşan...

Având în vedere timpul înaintat, la propunerea dlui Dr. Andreşi...

Vorbeşte mai pe larg despre bândicile rurale, despre folosul lor...

Frumos a vorbit dl Victor Tordăşianu, secretarul Reuniunei...

Deşi vorbirea de deschidere a dlui preşedinte n'a fost de loc măgulitoare...

Comisiunea emisă cu censurarea raţiociniilor...

Hotel 'Împăratul Romanilor'. Contele Beldy din Cluj...

Mercuri, 3 Ianuarie n. ANONYME BRIEF. Farsă în 3 acte...

Sosiţi în Sibiu. La 1 şi 2 Ianuarie n. 1900.

Hotel 'Meltzer'. Todor eu familia, proprietar din Olăb-Dellô...

Se exprimă condolenţa pentru membrii decedaţi în anul 1898.

Finite toate acestea, preşedintele Reuniunei mulţumeşte celor de faţă...

a căror număr s'a mai îmbunătăţit puţin - pentru ascultarea dată şi declară...

Rămâne în fine să mai constat, că dela Poplaca şi până în Răşinari...

Bucanul.

MAI NOU.

De pe câmpul de războiu nu este nici o ştire nouă.

Mare senzaţie produce sechestrarea vaporului 'Bundesrath' prin un vapor englez de războiu...

Invitare de abonament

'TRIBUNA'

Cu 1 Ianuarie 1900 v. încep noue abonamente lunare, ouartale, semestrale şi anuale.

Domnii abonenţi sunt rugaţi a grăbi, ou reinnoirea abonamentelor lor...

Abonamentele se fac priu mandate postale şi numai pentru un timp...

Abonamentul anual costă 28 cor. - bani. Abonamentul semestral 14 cor. - bani.

Abonamentul trimestral 7 cor. - bani. Abonamentul lunar costă 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abonenţi, ca adresele să fie însemnate oât se poate...

Domnii abonenţi vechi sunt rugaţi a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâşile...

Administraţiunea.

POSTA REDACŢIUNEI. Dlui O. Pop în V. Statute puteţi primi dela Reuniunea de lectură...

'Febru'. Nu se poate publica. D. V. S. în L. Fiindcă s'an comis multe mistificaţii...

'Neprecupatul'. Acum când sîntem preocupăţi de o chestiune așa mare...

Teatru orăşenesc în Sibiu.

Diracţiunea: Leo Bauer. Mercuri, 3 Ianuarie n.

ANONYME BRIEF. Farsă în 3 acte, de Devallieres şi Mars.

Sosiţi în Sibiu. La 1 şi 2 Ianuarie n. 1900.

Hotel 'Meltzer'. Todor eu familia, proprietar din Olăb-Dellô...

Se exprimă condolenţa pentru membrii decedaţi în anul 1898.

Finite toate acestea, preşedintele Reuniunei mulţumeşte celor de faţă...

Voci de presă asupra

„Călimdarul Poporului“.

Presă noastră, ca totdeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru „Călimdarul Poporului“. Eată câteva voci:

„Albina“.

„Este al 15-lea an al apariției acestui popular, interesant și mult folositor călimdar, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui bun Român.“

„Revașul nostru“ este titlul sub care se găsește în acest călimdar toate peripețiile prin care trece chestia națională. Ilustrațiuni bine executate fac din această lucrare o carte atractivă și plină de cunoștințe absolut necesare mai cu seamă pentru Românii de peste munți.“

„Patria“.

Intre puținele călimdare menite pentru a servi drept busolă poporului nostru în toate afacerile care îl privesc mai aproape în decursul muncii sale, de peste an ocupă un loc principal dacă nu chiar primul loc „Călimdarul Poporului“ pe anul vișec 1900. Apărut în editura societății pe acțiuni „Tipografia“ din Sibiu, care s'a trimis și redacțiunii noastre.

Acest călimdar, care intră în al XV-lea an al existenței sale și care se extinde pe 155 pagini oct. mic, plus numeroase pagini cu inserate folositoare, este adevărată podoabă a literaturii noastre calendaristice.

Edat sub egida dirigenței ziarelor „Tribuna“ și „Foaia Poporului“, „Călimdarul Poporului“ nici n'a putut fi alta decât un adevărat călimdar național, edat anume în bine înțelesul folos al poporului nostru.

De o deosebită importanță este și în anul acesta rubrica „Revașul nostru“, care conține pe 40 pagini evenimentele cele mai importante pe toate terenele în anul 1899 între Românii din Ardeal, Ungaria, România și Bucovina și în genere în lumea mare.

Revașul acesta e un perfect catastih al mișcărilor naționale românești în scurte dar precise liniamente. Pentru delectarea ochiului s'a îngrijit direcțiunea prin ilustrarea călimdarului cu vreo 20 tablouri bine reușite, cari se referă la mișcărilor Românilor.

Și acest călimdar cu un material atât de bogat costă broșurat numai 20 cr. plus 5 cr., ear' compactat în pânză de salon 50 cr. și 10 cr. porto.

Animăm din tot adinsul inteligența și poporul nostru, ca să si procure acest călimdar folositor, care face toată onoarea editorilor sei. Atragem totodată și deosebită atențiune a editorilor călimdarului nostru bucovinean, asupra acestui călimdar, demn de a fi imitat în toate privințele.

„Liga Română“.

„Frumos și bine întocmit acest călimdar se prezintă ca o adevărată carte ilustrată pentru popor.“

O mulțime de articole, schițe, poezii, bibliografii, etc., precum și mai multe clișeeuri bine reușite dau acestui călimdar o înfășurare foarte plăcută și nu putem decât să-l recomandăm tuturor Românilor“.

„Revista Orăștiei“.

„Ca în toți anii, așa și de astădată, Călimdarul acesta are un cuprins bogat și e scris într'un stil popular.“

„Transilvania“.

E binecunoscutul și bine văzutul oaspe al poporului nostru, călimdarul întocmit cu adevărată pricepere pentru trebuințele poporului, primit și până acum numai cu elogi din partea presei noastre chiar și dincolo de Carpați.

Progresul ce-l face acest călimdar din an în an e foarte îmbucurător; în anul acesta e mai bogat cu o coală întreagă, decât în anul trecut, rămânând cu toate acestea prețul vechiu de 20 cr.

Pe lângă partea obișnuită calendaristică, întocmită cu îngrijire deosebită, cuprinde o parte literară bogată și variată, ca și care rar găsești în călimdarele noastre cele mai alese.

De un interes deosebit este rubrica „Revașul nostru“ (Septembrie 1898—Octombrie 1899), lucrat de Ioan Scurtu, care se întinde pe 34 pag. și ne oferă o oglindă completă despre mersul tuturor afacerilor noastre.

Călimdarul e bogat ilustrat, ear' tiparul nu lasă nimic de dorit.

„Familia“.

„Călimdarul Poporului“ pe anul acesta, editat de redacțiunea „Tribunei“ și editat de institutul „Tipografia“ din Sibiu, a apărut cu un cuprins bogat și variat. O lectură foarte interesantă, înzestrată cu multe portrete și ilustrațiuni actuale. Și de astădată forța întregului este rubrica „Revașul nostru“ în care se descrie istoricul anului trecut privitor la noi Românii, astfel încât oricare cetitor are înainte-și o oglindă fidelă a anului. Îndeosebi e bogată partea politică a revașului, care se încheie cu Românii la columna lui Traian.

„Teranii cari nu cetesc gazete, dar și aceia cari cetesc, vor găsi în acest revaș un resumat complet al fazelor prin cari a trecut națiunea română în anul acesta. De aceea constatăm cu plăcere, că și de astădată „Călimdarul Poporului“ și-a împlinit chemarea. Este instructiv. O adevărată carte pentru popor.“

„Unirea“.

„E cel mai lătit și deodată și cel mai bine redactat călimdar din cele apărute până acum. Ca și în trecut nota naționalistă e, ceea-ce a dirijat pe redactorii lui. Tot ce a atins vieța românească în decursul unui an, toate suferințele, toate bucuriile de cari au fost stăpâniți, toate le găsești aci înșirate ca și într'un lanț cu măiestrie alcătuit. Pieșele de cetire sânt admirabil alese din Carmen Sylva, Coșbuc, Iudita Secula, din esceleșta broșură „Tragedia Calvarului“ ș. a. Aci e și inimosul „Revaș“, pe care sânt încrestate toate futeplămirile anului trecut, — sânt și versuri, povești economice, snoave și chipuri din lumea românească ori portrete de bărbați frumoși, capete încoronate ș. a. Aci e și părechea Butean din Ciomacoz, cari în timp scurt au făcut fundațiuni de aproape 20 mii fi. Afară de acestea rubricile necesare unui călimdar, postă, telegraf, trguri și multe inserate.“

Ne împlinim o plăcută datorință dorind ca acest călimdar bun și ieftin să ajungă în mâinile tuturor oamenilor cu carte din oraș și sate. Teranii nostri ori de câte-ori îl vor deschide în decursul unui an, vor avea totdeauna prilej să învețe și să-și câștige nouă cunoștințe“.

A apărut:

„Caracterele morale esemple și sentențe“, culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne de Ioan Papea, profesor la gimnaziul din Brașov. Tendințe acestei publicațiuni prețioasă calăuză în mâna tineretului ni-o spus însuși cuvintele puse ca motto: „Curățenia năvurilor și însufleșirea pentru ideale fac pe un popor fie cât de mic trivnic și puternic.“ — Prețul 2 coroane și 50 fileri.

ECHOURI LITERARE.

Despre Tragedia Calvarului au apărut două recenziuni, competente, și foarte favorabile. Sânt organele noastre bisericăști principale, cari se rostesc.

„Telegraful Român“ în recenziunea sa concludă astfel:

„Această scriere tratează momentul cel mai sfâșietor de inimă, divină tragedie a Mântuitorului nostru Isus Christos. O recomandăm ca o lectură, ce înalță și înduioșează inima creștinului.“

„Unirea“ se pronunță între altele astfel:

„E o adevărată tragedie, dar o tragedie sfântă. Ca și în o măiastră operă de artă autorul lasă să urmeze una după cealaltă scenele cele mai emoționătoare, care te fac să tremuri de nerăbdare pentru apropiatul sfârșit. Și de ai avé în pieptu-ți inimă păgână încă ar trebui să te înduioșezi când cetesti, durerile cele mai crâncene pe cari le-a suferit eroul acestei tragedii sfinte.“

Traducerea nu e mai pe jos de cuprins. Limba e foarte frumoasă: e cea din sfintele cărți. Citând adese din biblia lui Clain, traducătorii au imprimat stilul vechilor scripturi.

De partea tehnică nu avem de zis decât ear' cuvinte de laudă. Executarea tipografică și broșarea în stil francezesc satisfac celor mai esagerate pretensiuni și fac multă laudă „Tipografiei“ din Sibiu.

Terminând ne ținem de cea mai plăcută datorință a recomanda cartea aceasta tuturor acelor, ce doresc o lectură bună și frumoasă, un graiu curat românesc.“

Pontru redacțiune și editură responsabil: Andreu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Un tiner român

stud. abs.

caută ocupație în o cancelarie advocațională sau notarială.

[405] 1-2

Cualități bune, probate, in stofe pentru haine de bărbați

trimite [292] 22-22

despărțământul de postovării al firmei

Kastner & Ohler, în Graz.

Specialitate:

Postav (Loden) de Stiria.

Mustre gratis.

Prețuri fixe.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Se află de vânzare:

George du Maurier

TRILBY.

IN ROMANEȘTE

DE

AFIN DE LA TUSCIA.

Prețul 2 cor. plus 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Teoria Dramei

cu un tractat instructiv despre frumos și artă

de Dr. Iosif Blaga.

profesor.

Prețul 3 cor. 60 fil. inclusive 30 fil. porto.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă însemnare a provincialismelor, costă numai 1 cor. plus 20 fil. porto.

De Crăciunul 1899!

Ca în toți anii, suscit în memorie onoratei mele clientele, că espoșiția e gata și deamă și acum de vèzut.

Cassate de parfam, garnituri de toilette, de aparate pentru ars părul și instrumente de ras, cum și toți ceialalți articli ai acestei branșe, numai de cea mai bună calitate și cea mai curată confecționare.

[395] 7-8

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei, palatul comandei de corp.

Bolnavi de nervi și de boale genitale

și mulțumesc însănețoșarea universal-renumitului

Institut Dr. Mitzger

Budapesta VI., în Piața-Teresia 44.

Acest institut special, care în ce privește confortul și eleganța este unic în felul seu, se recomandă în cel mai călduros mod.

Însănătoșarea grabnică surprinzătoare după metoda de cură „Katophorese“,

care întrece mult în efect pe toate celelalte metode, întru-cât chiar și cele mai complicate forme ale morburilor grele de sânge și de piele, siphilis, morburi femeiești, îndeosebi casuri de slăbiciuni virile, impotență, provenite din păcatele tineretelor, — se curează radical și pentru totdeauna în sale de cură hydro-electroterapice.

[390] 7-10

Onorar după deplina curare. — La scrisori se răspunde franco.

un interesant

Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din vieța poporului românesc din Ardeal. —

de Jules Verne

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după clișeeuri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 1 cor. 60 fil. + 10 fil. porto postal.

Edițiunea de lux: 2 cor. 40 fil. + 20 fil. porto.

Edițiunea de lux compactat: 4 cor. + 20 fil. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

Sortirea deja poimâne!

În preț de 100.000 cor.

5 câștiguri à 20.000 cor. etc.

conțin câștigurile principale, cari cu detragere de 20%, la dorință se răscumpără toate, ale marelui loterii filantropice în favorul reuniunii policlinice din Budapesta (spital) și se pot câștiga cu un jos pentru numai

1 COROANĂ

Fiecare los joacă la toate 6 tragerile fără a se plăti ceva ulterior pentru el, astfel se pot câștiga cu un singur los toate 6 câștigurile principale în valoare de 200.000 cor.

Prima sortire trevocabil peste 4 zile.

Losuri se capătă la: „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.